

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 20. SEPTIEMBRE (SEPTIEMBRE) 1951

No. (Štev.) 38.

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Nemčija v zboru zaveznikov

Zahodni zavezniki so se držali svoje-
ga sklepa, da bodi mir z japonsko pod-
pisan dne 8. septembra. Dva dni pozne-
je so bili glavni zastopniki Francije, An-
glije in Združenih držav že zbrani na
konferenci v Washingtonu: kakor je bila
mirovna pogodba z Japonsko sklenjena
brez sovjetskih zastopnikov in brez so-
vjetskega podpisa, tako bodo poslej vsa
viseča vprašanja urejevali brez navzoč-
nosti sovjetskega zunanjega ministra a-
li pa njegovega zastopnika. Med glavna
vprašanja pa spadata predvsem: uredi-
te položaja zahodne nemške republike
in pa podelitev posebne državne pogod-
be Avstriji. Z zahodno nemško repub-
liko bodo sklenjeni posebni dogovori, z
Avstrijo pa bo delo za državno pogod-
bo težje izvesti, ker je trenutno sovjetski
član komisije njen predsednik in je od
njega odvisno, kdaj bo sklical prihod-
nje zasedanje komisije.

V svojem uradnem zaključnem poro-
čilu pravijo trije zahodni zavezniki, da
so se odločili pogajati samo z zahodno
republiko, ker je pač že jasno, da so so-
vjeti tisti, ki onemogočajo združevanje
Nemčije. Kako se naj izdelajo te pose-
bne pogodbe med zavezniki in zahodno
Nemčijo, pa je bilo v marcu dogovorjeno
na konferenci vseh treh zunanjih mini-
strov že v Bruslju. V Bruslju je bilo
zavezniškim komisarjem v Nemčiji na-
ročeno, da naj se z zahodno nemško vla-
do dogovore o tem, kako bi se v zahod-
ni Nemčiji odpravil okupacijski statut
in vrnila nemški vladi v zahodni repub-
liki popolna suverenost in tako bodoča
enakost zahodne nemške vlade z vsemi
ostalimi evropskimi državami.

Zahodni zavezniki so sedaj na konfe-
renci v Washingtonu ugotovili, da so
zavezniški komisarji dobro opravili svo-
jo nalogo in skupno z zahodno nemško
vlado pripravili vse potrebno za odpra-
vo okupacijskega statuta. Med zahodni-
mi zavezniki in nemško vlado v Bonnu
bodo podpisani posebni dvostranski po-
godbeni dogovori. Ko bodo ti dogovori
podpisani, bo zahodni nemški vladi pri-
znana vsa suverenost. Kakor v pogodbi
z Japonsko, tako morajo zavezniki po-
skrbeti tudi za varnost zahodnega nem-
škega ozemlja in v zvezi s tem si za-
vezniki morejo samo čestitati, da je bi-
lo na nedavnih vojaških posvetih med
zahodnimi zavezniki in nemškimi voja-
škimi strokovnjaki v Parizu dogovorje-
no, kako naj nemške oborožene sile so-
delujejo v celotnem evropskem obram-
bnem sistemu.

Vsi napovedani dogovori med zahod-
nimi zavezniki in zahodno nemško vla-
do — tako politični, kakor tudi vojaški
— pa bi naj, po besedah uradnega po-
ročila ob zaključku konference, bili
sklenjeni čim prej in pogosto se napove-
duje, da naj bi bilo vse to končano že
pred božičem. Ko bodo vse to privedli
do konca, bodo šli korak dalje in omo-
gčili, da bo Nemčija pristopila k At-
lantski obrambni zvezi.

V Nemčiji je bil državni kancler dr.
Adenauer tisti, ki je prvi zelo navduše-
no pozdravil sklepe konference v Wa-
shingtonu. Tako kakor se napovedujejo
bodoči dogovori o nemški suverenosti in
o nemški enakopravnosti v okviru ev-
ropske obrambne skupnosti, je zadovolj-
stvo nemškega kanclerja popolnoma ra-
zumljivo. V San Franciscu je bil sklen-
jen z Japonsko mir, ki ni bil “maščeva-
len” ali pa “diktiran.” Komaj je bila
pogodba podpisana, je japonska vlada že
podpisala z ameriško vlado posebno za-
vezniško pogodbo: včerajšnja sovražni-
ka sta končala sovražno razmerje tako,
da sta postala zaveznika. V Washingto-
nu ponujajo zahodni nemški republiko ne
samo zavezništvo ampak popolno
vključitev v skupen evropski obrambni
sistem.

Seveda se tako v Nemčiji, kakor tudi
v Franciji oglašajo politiki, ki menijo,
da vse ne bo šlo tako lahko in enostav-
no, kakor so to določili v Washingtonu.
General Charles De Gaulle terja, da sme
biti Nemčija sprejeta v skupen evrop-
ski sistem, šele tedaj, kadar se uredi

vse zadeve med Francijo in Nemčijo
v posebnih direktnih pogajanjih. Vodja
socialistične opozicije v Nemčiji dr.
Schumacher zahteva, da mora biti Nem-
čiji vrnjena vsa suverenost pred podpi-
som vseh dogovorov. Iz vzhodne Nem-
čije groze člani komunistične vlade, da
bodo v zahodni Nemčiji izzvali držav-
ljansko vojno, ako bi zahodna nemška
republika prešla v vojaško zavezništvo
z zahodom.

Da si je treba računati s težavami in
tudi z zamudo, vendar je že tudi treba
povdariti predvsem to novost, ki v me-
narodnih pogajanjih odstranja vmesne
člene in razdobja in ustvarja bloke, ki so
tokrat obrambnega značaja. Ko je po-
ražena Francija po 1. 1815 terjala konec
okupacijskega statuta in vrnitev vse
suverenosti, ji je bilo to dovoljeno šele
po izpolnjeni mirovni pogodbi. Po 1.
1918 je Nemčija morala izpolniti velik
del obveznosti iz mirovne pogodbe, pred-
no je bila sprejeta v Zvezo narodov.
Tokrat pa se za enkrat celo izloča mi-
rovna pogodba in izdaja najprej vabilo
Nemčiji za pristop v zavezniški blok za-

hoda. Z Italijo in manjšimi zavezniki
Nemčije v drugi svetovni vojni so bile
sklenjene mirovne pogodbe z nekateri-
mi težkimi določbami, v primeru Nemčije
pa se more zgoditi, da bo zahodna
nemška republika s svojimi oboroženimi
silami kmalu štela več, kakor pa na pr.
Italija ali pa še celo kaka bivša odlična
članica zahodnega zavezniškega bloka.

In čigav uspeh bi bil nazadnje vse to-
le: v Moskvi so izračunali, da bodo s
svojim izzivanjem Združenih držav a-
meriško vlado tako izčrpali in razočara-
li, da bodo Ameriko prisilili v izolacijo
in nazadnje v kapitulacijo. Baje je Mo-
lotov tisti, ki trdi, da bodo počasi Ame-
rikanom prepustili Evropo sovjetom. To-
da sedaj se dogaja ravno nasprotno: 1.
1947 so zadnji ameriški vojniki zapuša-
li Evropo, sedaj se pa nove ameriške di-
vizije vračajo v Nemčijo: kontrola ko-
munistične stranke v Nemčiji se ni tako
utrdila, da bi preprečila obrat nemške
težke industrije, ki bo sedaj v glavnem
poizvajala za oborožitev zahodne Evro-
pe. Sovjeti so se uračunali, niso pa še
na koncu svojih ukrepov; gotovo pa niso
računali, da bodo dosedanjí njihovi na-
stopi pospešili sprejem zahodne Nemčije
v blok zahodnih zaveznikov.

Razočarani...

Ko je Nemčija v letu 1914 sprožila
prvo svetovno vojno, so v Franciji trdi-
li, da bi se to ne bilo zgodilo, ako bi bila
Nemčija prepričana, da bo Anglija re-
snično izpolnila svoje zavezniške dolž-
nosti do Francije in stopila v vojno. Ko
so francoske sile v drugi svetovni vojni
morale poleti 1940 kapitulirati, so fran-
coski državniki trdili, da bi se to ne bilo
zgodilo, ako bi bile Združene države so-
tedaj stopile na stran Francije in poseg-
le v vojno. Sedaj pred tretjo svetovno
vojno pa je položaj popolnoma druga-
čen, Anglija in Združene države so glav-
ne nosilke atlantske obrambne zveze in
v Franciji imajo ameriške sile še svoje
letalske skupine in nekaj brigad vojske.
Nevarnost pa je za Francijo prav tolik-
šna, kakor je bila 1. 1940, toda tokrat
se v Franciji obnašajo tako, kakor da
jim je neljubo, da imajo že besedo An-
glije in Amerike — še več, oboroženi
oddelki obeh držav so že v Franciji,
postavljeni pod poveljstvo generala Ei-
senhowerja.

LETALIŠČ SE SEDAJ NE GRADE

V Franciji mislijo zavezniki zgraditi
sedem velikih letališč. Ker so ta letali-
šča določena za največja letala, morajo
razpolagati z ogromnimi površinami in
to na ravninskem področju. Pred sploš-
nimi volitvami so vladni kandidati pro-
sili, da naj kmetov še ne razlaščujejo za
zemljo za ta letališča in da naj ob-
lasti počakajo, da bodo volitve mimo.
Ko so bile volitve mimo, so razglasili,
da bodo volitve v pokrajinske oblastne
odboje v jeseni in kandidati so spet do-
segli, da so priprave za gradnjo letališč
odložili.

Glavni stan generala Eisenhowerja pa
terja tudi še gradnjo velikih transkon-
tentalnih cest v Franciji in to ceste po
komunalnem vzoru. Te ceste bi morale
čez Francijo od obale voditi v središče
srednje Evrope; za vojaške operacije
so te ceste določene kot najvažnejše pro-
metno sredstvo, ker ni računati na
zmogljivost in varnost železnic v sluča-
ju vojnih operacij. Ameriški inženirji so
ceste potegnili kar v ravnih črtah — in
sedaj so spet velike težave francoske
vlade s krajevnimi oblastmi in s kmeti,
ki nočejo žrtvovati v večini slučajev naj-
boljše zemlje.

AMERIŠKI VOJAKI MORAJO BIVATI V ŠOTORIH NA MOČVIRNEM OZEMLJU

Že lansko leto je prišla prva ameriška
brigada v Francijo in se nastanila blizu
Bordeaux-a. Bile so posebne inženerske
čete, določene za sprejemanje materija-
la in čet skozi to francosko pristanišče.
V mestu niso dali tem oddelkom stano-
vanja v vojašnicah, ker da so bile za-
sedene. Zato so se morali ti oddelki na-

seliti v šotorih in to na terenu, ki je
močvirnat. Eno zimo so že bili pod temi
šotori, sedaj se bliža druga zima in ame-
riški častniki so zaprosili za primernej-
ša bivališča. Pa ni bilo nič — mestni
očetje so jim odgovorili, da jim ne mo-
rejo pomagati. Zato je ameriški povelj-
nik sklenil pripeljati iz Združenih držav
nekaj desetih hišic “prefabricadas”, da
bodo čez zimo ameriški vojniki na suhem
in pod streho. Francoskim oblastem in
ostalemu občinstvu se je ta sklep kar
dopadel: ko bodo ameriški oddelki odšli,
nam bodo pustili nekaj desetih lepih
hišic.

V nekem mestu v severni Franciji so
ameriški oddelki tudi iskali strehe. V
mestu je bila stara vojašnica, zgrajena
še v letu 1208. Mestne oblasti so Ame-
rikancem odstopile to vojašnico — in
prvo, kar je moral storiti novi stano-
vavec, je bilo to, da je moral restavri-
ti celo vojašnico — tudi v veliko zado-
voljstvo lokalnih oblasti.

DENAR PA KROŽI, KROŽI

Vsa ta dela obnove ali pa nove grad-
nje za ameriške vojaške oblasti oprav-
ljajo sedaj Francozi sami. To je vlada
dosegla, ker meni, da bodo s tem doma-
či ljudje toliko zaslužili, da ne bodo
preveč godrnjali. Toda to je šlo v redu
le prvih dva ali tri mesece. Komaj so
Amerikanci dali blagajno iz rok, se no-
ben račun in nobena dobava več ne pla-
ča takoj, ali v določenem roku. Fran-
coski zidarji morajo čakati na izplačilo
mesece in mesece; dobivajo počasi ne-
kak na račun ali pa v obrokih, za ostale
zneske pa se morajo prekladati iz urada
v urad. Dela pa zastajajo in ameriški
strokovnjaki čakajo na gradnje od po-
mladi do jeseni, od jeseni do pomladi.
Stavka, ki je bila predvidena, da bo zgra-
jena v aprilu, še v novembru ne bo kon-
čana.

Ko dopisniki ameriških listov poroča-
jo domov take žalostne novice, opozarja-
jo, da se v Franciji ameriški denar u-
pravlja tako, kakor se je začelo takrat,
ko je Kitajska začela prejemati milijard
dolarjev, da bi se mogla upreti komu-
nistični nevarnosti na severu. Edina re-
šitev bi bila: ameriški inženirski oddel-
ki naj sami v lastni režiji opravljajo vsa
taka dela v Evropi, blagajna pa naj o-
stane lepo v New Yorku.

Toda dne 4. septembra je prišel v Pa-
riz poseben ameriški strokovnjak za re-
organizacijo francoske trgovine na drob-
no in jo hotel modernizirati v ameri-
škem smislu. Pa je doživel tako bridke
izkušnje, da je 16. septembra že odsto-
pil in se vrnil v New York.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo

EN EL NUEVO ANIVERSARIO DE LA VICTORIA DE TUCUMAN SE EVOCARA AL GENERAL BELGRANO

Por el Ministerio de Ejército se dispusieron actos de homenaje al general Manuel Belgrano con motivo de cumplirse el 24 del corriente un nuevo aniversario de la victoria de Tucumán, fecha en que también se festeja la festividad de la Virgen de las Mercedes, además de celebrarse el Juramento a la Patrona y Generala del Ejército de los Andes. La aludida resolución ministerial dispone, en efecto, que en todas las guarniciones militares se efectúen actos recordativos del magno acontecimiento histórico.

De acuerdo con el programa estructurado, las ceremonias evocativas se iniciarán en nuestra capital a las 11 con la formación de un batallón del regimiento Motorizado Buenos Aires, frente a la basílica de Nuestra Señora de los Buenos Aires, celebrándose en dicho templo un oficio religioso al que asistirá el titular de la cartera de Ejército, general Franklin Lucero, acompañado de altos jefes y oficiales. En la oportunidad, el general Lucero depositará una ofrenda floral al pie del busto del vencedor de Tucumán y Salta, que se levanta en el atrio.

Por otra parte, el Instituto Belgraniano ha dispuesto prestar guardia de honor en el mausoleo que guarda los restos del general Belgrano y en dicho lugar realizará el 23 del corriente, a las 16.30, un acto patriótico, estando a cargo del jefe del regimiento 3 de Infantería General Manuel Belgrano la evocación de la gloriosa figura del prócer.

POČASTITEV SPOMINA GENERALA BELGRANA OB NOVI OBLETNICI ZMAGE PRI TUCUMANU

Dne 24. t. m. bo nova obletnica zmage pri Tucumanu in praznik Device de las Mercedes in spomin na prisego Patroni in generali Andske vojske. Ministrstvo za vojsko je izdalo potrebno odredbo za izvedbo slavnosti in počastitev spomina generala Manuela Belgrana. Po tej odredbi bodo spominske proslave v vseh garnizijah. Ob enajsti uri dop. tega dne bo v baziliki Naše Gospe Buenos-aireske slovesna zahvalna služba božja, katere se bo udeležil vojni minister general Franklin Lucero z vsemi višjimi vojaškimi poveljniki. Pred baziliko bo postavljen častni oddelek motoriziranega regimenta Buenos Aires. General Lucero bo ob tej priliki položil venec na podnožje spomenika zmagovalcu pri Tucumanu in Salti gralu Belgranu.

V mavzoleju, v katerem počiva general Belgrano, bodo imeli častno stražo člani Belgranovega instituta. Ta institut bo 23. t. m. organiziral na tem mestu tudi rodoljubno slavnost v spomin slavnega zmagovalca generala Manuela Belgrana. Spominski govor o velikem pokojniku in rodoljubu bo imel poveljnik 3. pehonega regimenta Manuel Belgrano.

Obvestilo visokošolcem in profesorjem v Evropi

Narodni odbor za svobodno Evropo je ustanovil v Strasbourgu svojo univerzo. Prvi tečaj se bo na tej univerzi začel 1. novembra 1951.

Vse stroške bo za slušatelje te univerze nosil Odbor za svobodno Evropo. Slušatelji bodo imeli hrano in stanovanje zastoj v poslopu, ki je last Odbora za svobodno Evropo.

Vsi, ki bi želeli študirati na tej univerzi, naj čim prej vložijo prošnje in prilože vse dokumente. Prošnje je treba nasloviti na: Office of the National Committee for a Free Europe, attention of Mr. Charles A. Foster, 5, Avenue Foch, ali pa B. P. No 30, Paris R.P., France.

Taki, ki so že dovršili univerzitetne študije in dosegli univerzitetni naslov v svoji stroki, pa bi se želeli specializirati in v ta namen nadaljevati študije,

Priprave za ofenzivo na Koreji

Ameriško vrhovno poveljstvo na Koreji je pretekli teden priznalo, da so ameriška letala 10. septembra t. l. kršila nevtralnost Kaesonga. V tozadnji noti komunistom Ridgway obžaluje nenamer-
no kršenje in poudarja, da je bil krivec že kaznovan. Vsa druga kršenja, ki jih komunisti očitajo Amerikancem, pa Ridgway zavrača kot izmišljotine ter ponovno predlaga nadaljevanje mirovnih razgovorov. Komunisti mu niso odgovorili tudi na to noto, pač pa nadaljujejo po radiu s starimi obtožbami proti silam ZN.

Medtem pa se na bojišču pripravljajo Kitajci na veliko jesensko ofenzivo, ki jim jo Amerikanci s strahovitim neprestanim bombardiranjem ovirajo, ter menijo, da jo bodo morali zato odložiti vsaj za nadaljnjih 14 dni. Z manjšimi napadi so si ameriške čete utrdile še nekatere položaje na zahodnem delu bojišča, kjer pričakujejo najslabši sune.

Amerikanci so objavili, da je korejska vojna zahtevala doslej nad 1 milijon civilnih smrtnih žrtev. Nad 8 milijonov civilistov je bilo ranjenih ali pa so ob vse premoženje. Porušenih je bilo najmanj 600.000 poslopij.

lahko zaprosijo za scholarship — pomoč za študije na katerikoli univerzi v Belgiji, Angliji, Franciji ali Italiji. Tudi te prošnje je treba poslati čim prej na gornji naslov in priložiti vsa spričevala in druge dokumente.

Tudi nekateri profesorji iz dežel za železno zaveso bodo mogli dobiti zaposlitev na tej univerzi, ki ima naslov: University of Free Europe. Taki, ki bi reflektirali na to zaposlitev, naj vložijo svoje prošnje s popisom življenja in vsemi potrebnimi dokumenti na Mr. Malcolm Davies, 55, Avenue Foch, ali B.P. No. 30, Paris R. P., France.

Washington, 8. septembra 1951.

Dr. Miha Krek.

Prošnja in poziv

V “Svobodni Sloveniji” smo že sporočili, da homo v Koledarju “Svobodne Slovenije” za leto 1952 objavili seznam vseh umrlih slovenskih protikomunističnih emigrantov po naselitvi v novih deželah s slikami. Zato prosimo sorodnike, prijatelje in znance umrlih, da nam naj še do konca t. m. to je do 29. septembra t. l. pošljejo kratke osebne podatke umrlih rojakov s sliko. Med podatki navedite: rojstni dan, kraj, pokle doma, pokle v novem svetu, dan in kraj smrti (umrl naravne smrti ali se ponesrečil), kdaj in kje je bil pokopan. Če imate pokojnikove slike same, nam pošljite kak pok. dokument s sliko. Po uporabi Vam ga bomo takoj vrnili.

Smatrajte zadevo za nujno, ker je gradivo že v tiskarni. Vse podatke pošiljajte na naslov: Eslovenia Libre, Viktor Martinez 50, Buenos Aires.

“Svobodna Slovenija”

Bolj gre ladja v morje, bolj nogam manjka zemlje, pravijo Kitajci. Po naše: bolj ko greš v tujino, bolj ti manjka lepe slovenske knjige. Kadar izide nova knjiga, pomisli, da je izšla z velikimi žrtvami in da ni misliti na drugo naklado. Knjige, ki so zunaj izšle (Peti Evangelij, Črna Maša in druge) in ki jih ima slovenska pisarna še nekaj naprodaj, bodo nekoč redkost. Kupi si jih, daruj jih svojcem in prijateljem!

"Progresisti" Kardelj včeraj in danes

V Ljubljani so letos slavili 4. stoletnico izida prve slovenske tiskane knjige. Glavni govornik na tej proslavi je bil Edvard Kardelj. Slovenska komunistična stranka ima vse javno življenje v Sloveniji tako pod kontrolo, da sme samo ona vedno in povsod dajati pečat in pravi pomen slehernemu javnemu dogodku. Ko so pred leti slavili Zupančičev jubilej, je pomen pesnikovega dela v uvodniku revije "Novi svet" pojasnil Boris Zihnerl. Tako kakor je on kot komunist označil Zupančiča, tako so ga morali nato ocenjevati vsi drugi govorniki in pisci. O tem, kako se naj razvija slovenska kultura v sedanjih časih, je tudi v isti reviji napisal več člankov cel zbor vodilnih komunistov, tako Potrč, Bratko in še celo Boris Kidrič. Vsi ti gledajo na vse slovensko kulturno delo kot na svoj monopol; sami sicer niso posebni strokovnjaki v vseh teh zadevah, naučili pa so se na izust, kako vrednoti vse te zadeve marksizem — in kdor se ne drži teh od njih določenih paragrafov, ne more in ne sme o ničemer govoriti ali pa imeti svoje mnenje.

Ko je sedaj Kardelj govoril v Ljubljani, pa je navedel, "da spominja sedanje sovjetsko monopoliziranje idej na svetu na gospodovalno zadržanje fevdalnega katolicizma pred štiristo leti." Pri tem je Kardelj pokazal s prstom na sovjetski monopol, ki da zase ohranja nadzorstvo nad vsem komunističnim idejnim delom, obenem pa je pokazal še na fevdalni katolicizem, ki da je pred štiristo leti na približno enak način kontroliral vse idejno življenje doma in v Evropi.

Tisti, ki so v Ljubljani poslušali Kardelja, so morali biti hudo tihi in mirni; soglasno so morali odobravati njegove besede, saj jih je izgovoril voditelj slovenskega komunizma. Mnogo pa je bilo lahko med njimi takih, ki so se morali spomniti, kaj sme na pr. sedaj izhajati na slovenskem knjižnem trgu. Ves tisk in vse publikacije so strogo pod kontrolo kom. stranke, vse založbe so trdno v rokah monopolne iste kom. stranke. Iziti sme samo knjiga, ki sloni na zakonih dialektičnega materializma in če si hoče kdo od slov. piscev prislužiti s peresom košček kruha, tedaj more to doseči samo na ta način, da vsaj desetkrat na isti strani omeni "družbene o. snove socialističnega preustvarjanja sedanje družbe. "Kdor se hoče vključiti v ta slovenski komunistični kulturni monopol, mora tudi ob primernih prilikah ali pa v pravih presledkih omeniti Tita, Kardelja ali pa Kidriča, da si tako pribori tisti prostor na rdečem solneču, ki mu naj ohranja to hedno životarjenje.

Ko kdo bere te Kardeljeve besede, si pač mora misliti, da jih govori mož diktature, ki se mu ni treba meniti za to, da bi si kdo upal javno izreči svojo sodbo o kritiziranju sovjetskega kulturnega monopola, med tem ko se enak komunistični monopol ščiti in goji v Sloveniji sami. Toda Kardelj je v zvezi s sovjetskim monopolom govoril tudi o monopolu "fevdalnega katolicizma pred 400 leti." Pri tem pa je Kardelj še enkrat pokazal, kakšen potentat je in kako malo se zmenja za to, kaj si lahko kdo doma misli o teh njegovih besedah o "fevdalnem katolicizmu pred 400 leti."

Leta pred drugo svetovno vojno je Kardelj preživel na ta način, da je slovensko publicistiko množil s svojimi spisi, ki jih je podpisoval s imenom "Spe-rans." Pod tem tajnim imenom je izdal knjigo "Oris slovenskega vprašanja" in na pičlih 200 straneh podal vso zgodovino slovenskega naroda in njegovega kulturnega razvoja tako, kakor mora slovenski komunist gledati na vse slovenske probleme. Knjiga sicer ni originalna, ker se drži predvsem Stalinovih definicij o življenju malega naroda in njegove kulture, vendar je v njej odstavek, ki se ravno nanaša na pomen slovenske reformacije in tako tudi na izid prve slovenske tiskane knjige, pred 400 leti. V tem odstavku pa se je Kardelj zelo odmaknil od trditve slovenskega literarnega zgodovinarja Franceta Kidriča, ki je zlasti črno slikal delo slovenske katoliške protireformacije in njenega glavnega predstavnika, škofa Tomaža Hrena. Pod klobukom zbiranja vsega, kar je progresivno v narodu in kar naj se združi v tedanjih komunističnih ljudskih frontah, je Kardelj v ocenjevanju slovenske katoliške protireformacije šel tako daleč, da je proglasil škofa Tomaža Hrena za "progresista"; ko je namreč škof iztrebljal protestantsko književnost, je — po Kardeljevih merilih — opravljal odlično progresivno delo, ker

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Ameriško letalstvo je objavilo, da je bilo pred kratkim izdelano in preizkušeno prvo reakcijsko letalo brez pilota. Sestavili so tudi že prvo skupino takih letal, ki jih bodo uporabljali prvenstveno za bombardiranja.

Skoro vse ameriške latalonosilke bodo opremljene za prevažanje atomskih bomb in atomskih bombnikov.

V pokrajini Las Vegas v ameriški državi Nevada bodo v kratkem pričeli, z vojaškimi vajami v atomskem orožju. Opazovalci menijo, da bodo preizkušali predvsem atomske topove.

V USA so mobilizirali dve novi diviziji National Guard ter je s tem mobiliziranih 8 takih divizij od pričetka ko-rejske vojne.

Predsednik Češkega narodnega odbora za osvoboditev je izjavil, da so tisoč in tisoč prebivalcev v sov. satelitskih državah morali zapustiti svoja stanovanja, v katera so se nato vselili iz ZSSR poslani agenti in "branilci miru". Takšna poročila je prejel iz domovine.

Rep. poslanec za New York je predlagal, naj bi vlada odobrila vselitev 500.000 strokovno usposobljenim delavcem in tehnikom iz vseh držav tostran železne zaves, da bi Ameriki pomagali v njenih naporih za ohranitev miru.

Po hitrem in uspešnem zaključku konference velikih treh v Washingtonu, kjer so sklenili, da bodo zahodno Nemčijo vsaj do "1. januarja 1952 vključili v zahodni obrambni pakt", so se zunanji ministri USA, Anglije in Francije preselili v Ottawa v Kanado na konferenco 12 držav atlantskega pakta. Konferenca N. A. T. O.-a (North Atlantic Treaty Organisation) izredno dobro napreduje ter se vsi razgovori vodijo pod vtisom besed kanadskega min. predsednika, da "se hitro približuje trenutek, ki bo odločil med mirom in vojno." Do konca tedna bodo proučevali Eisenhowerjev poziv za pošiljko nadaljnjih vojaških formacij v Evropo "kar najhitreje je mogoče".

Po podpisu japonske mirovne pogodbe v San Franciscu so se pojavili nekateri novi problemi na Daljnem Vzhodu v zvezi s samostojnim odločanjem politike japonske vlade. Eno najvažnejših vprašanj trenutno je, kakšno stališče bo japonska vlada zavzela napram rdeči in čangkajskovi Kitajski. Znano je, da je doslej vedno trgovala z obema. Ameriški senatorji so Trumanu poslali skupno pismo, v katerem zahtevajo, da "Japonska prekrine vse odnose z rdečo Kitajsko".

VATIKAN: Sv. Oče je za 1500 obletnico koncila v Kaledoniji izdal okrožnico "Večni Kralj", v kateri poziva vse kristjane, naj se pod skupnim praporom rimsko - katoliške Cerkve združijo v boju proti komunizmu.

ANGLIJA: Attlee sam je pri Southamptonu slovesno odprl novo največjo petrolejsko čistilnico na svetu, katere letna produkcija bo znašala nad 6 milijonov ton petroleja. Z dokončanjem del so pohiteli zaradi ustavitve čiščenja petroleja v perzijskem Abadanu. Celotni stroški bodo znašali 105 mil. dolarjev.

Vojni min. Strachey je v nekem govoru dejal, da "Evropa brez Nemcev živeti ne more", da pa je istočasno možen nadaljnji obstoj Evrope samo v trdni povezavi in edinstvi vseh evropskih narodov, katere najtrdnjeji temelj je bil postavljen s skupno željo nekdanjih hudih

je zadal s tem hud udarec kranjskemu deželnemu fevdalnemu plemstvu, ki se je hotelo nasloniti na protestantizem in si z njim okrepiti svojo nadoblast nad slovenskim ljudstvom. S svojo akcijo da je škof Hren odločilno podprl nastajajoči napredni odpor slovenskega meščanstva proti plemstvu, ki je bilo nemško in reakcionarno...

Ko je sedaj Kardelj v Ljubljani napadal sovjetski monopol idej, je mirno prešel dejstvo, da enak idejni monopol tlači danes svobodo slovenskega duha in to pod pestjo Kardeljeve diktature. Ko se je v isti sapi zaletel v gospodovalno zadržanje fevdalnega katolicizma pred 400 leti, je mirno prešel čez dejstvo, da je pred konaj 15 leti istemu katolicizmu doma poklanjal svoj vzdevek "progresizma". Pač vse po starih pravilih kom. dialektike: kar je bilo včeraj belo, je danes črno, kar je pri sosedu teror, je pri meni demokracija — vse pač tako, kakor to odgovarja trenutni taktiki komunistične stranke.

nasprotnikov — Nemčije in Francije o postavitvi skupne armade.

Predsednik Attlee je razpisal parlament. volitve za 25. oktober. Sed. parlament bodo razpustili 5. okt., novoizvoljeni se bo pa sestel 31. okt. t. l.

Kralj Jurij VI. je po izjavi zdravnikov, ki ga zdravijo, hudo bolan. Širijo se govorice, da ima tuberkulozo ali rak. Vlada ima že vse pripravljeno za imenovanje regentstva, če bi kralj radi boleznimi ne mogel vršiti svojih poslov.

ITALIJA: Ital. vlada je zaradi represalij zaprla svoj konzulat v Bratislavi, češ da so češke kom. oblasti ital. uradnike stalno šikanirale.

FRANCIJA: Nepričakovano je umrl Maurice Petsche, bivši fin. minister, strokovnjak za finančna vprašanja ter član vlade. Star je bil 55 let.

Letni stroški vojskovanja v Indokini znašajo 850.000.000 dolarjev, je dejal Schuman.

General Eisenhower se je v razgovoru z ameriškim politiki odločno zavzel za takojšnjo izgradnjo Združene Evrope na federativni osnovi. Če mora do takšne Evrope priti preko organiziranja skupne armade, potem se bo on, tako trdi Eisenhower, z vsemi silami lotil zadane mu naloge.

NEMČIJA: Koncem tega meseca bodo v zah. Nemčiji doslej največji letalski manevri, pri katerih bodo sodelovali skoraj vsi narodi, člani Atlantskega pakta. Adenauer je izjavil, da zah. Nemci "nikakor ne bodo odstopili od borbe za vrnitev Šlezije v materinsko naročje Nemčije", da pa hkrati upa v mirno rešitev problema.

Ob obletnici ustanovitve zah. nemške države je Adenauer pozval Berlinčane in vzhodne Nemce, "naj vzdrže v težkih časih, kajti dan nemške edinstvi bo prišel".

Isti dan, ko je Adenauer nameraval imeti važen govor o položaju Nemčije v novi Evropi in svetu, je neka zasebna informativna agencija objavila rezultate poizvedb, koliko Nemcev je pripravljenih nositi spet orožje in se boriti na strani zahoda. Za sodelovanje z Amerikanci se je izreklo 20% od vprašanih oseb, okrog 70% jih hoče biti nevtralnih, ostali pa nimajo nikakega mnenja. Podobne številke so navedli tudi različni politiki, zlasti socialisti. Adenauer je govor naslednji dan kljub vsemu imel, poudarjajoč prednosti zah. nemškega sodelovanja z zah. zavezniki; na Grote-wohlovo ponudbo o izvedbi volitev v vsej Nemčiji pa je dejal, da vodi pot združenja Nemčije samo vzporedno s cilji združene Evrope.

Po sklepu zah. zav. je Nemčija dokončno izgubila vse svoje premoženje v inozemstvu — okrog 8 milijard mark. Ta ukrep je Nemce temeljito presenetil, zlasti še, ker so zav. še nadalje ostali pri nekaterih važnejših omejitvah v nemški produkciji.

GRČIJA: "Narodni heroj" general Papagos, ki je dobil sicer največ glasov pri volitvah, pa vlade ne bo mogel sestaviti, ker sta proti njemu malce levičarsko usmerjeni general Plastiras ter liberalni Venizelos, je očital slednjemu, da je preko svojih uradnikov z različnim volilnim manevriranjem zmanjšal njemu število poslancev za 9. Od 250 mandator jih ima Papagos priznanih 109, medtem ko mu je prve dni Venizelos javil 116 mandatov. — Kot sklepajo bo mandat za sestavo vlade dobil general Plastiras skupno z Venizelosem.

Balkanska komisija UNO je izdala svoje redno poročilo, v katerem trdi, da je Grčija še vedno ogrožena zaradi stalne prisotnosti guerilskih oddelkov grške narodnosti na področju Bolgarske in Rumunije.

PERZIJA: Min. preds. Mosadeg je zagrozil, da bo sam na lastno pest, če mu parlament ne podeli pristanka, pošlal Angliji ultimatum o ponovnih razgovorih. Preko 20 poslancev se zadnje dni splah noče več udeleževati zasedanj parlamenta; Mosadeg sam jih niti s policijo ni mogel najti ter privedi v parlament; manjkajoči poslanci vedo, da bi morali v parlamentu glasovati za ultimatum, česar pa nočejo, ker se jim zdi, da

Vse tiste naročnine "Svobodne Slovenije", ki nam dolgujejo naročnino še za leto 1950, prav lepo prosimo, da nam to čim prej nakažejo. Dolžni zneski so razvidni iz opominov, ki jih je uprava lista nedavno vnovič poslala vsem takim naročnikom. Istočasno z naročnino za leto 1950 nam pošljite tudi naročnino za leto 1951.

tako zagrizena protiangliška politika vodi Mosadega in Perzijo v propad; iti v parlament ter glasovati proti pa si tudi ne upajo, ker se boje, da bi jih versko fanatični elementi ožigosali kot narodne izdajalce ter nato pobili.

Mosadeg je svoj ultimatum angl. vladi nato poslal Harrimanu, ki ga pa ni hotel oddati Angležem, češ da ultimatum ne vsebuje nikakega stvarnega predloga o ponovnih pogajanjih, ampak samo perzijsko grožnjo, da bodo izgnali vse Angleže in pričeli z delom v čistilnicah na svoje. Ker je bil ta čas po navedbah uradnih krogov odkrit nameravan atentat na Mosadega in njegove pripadnike, sklepajo nekateri, da bo sčasoma tudi Mosadeg sam postal bolj voljan za resne razgovore z Angleži, ki naj dosežejo do končnega dogovora o bodoči u-sodi perzijskega petroleja.

EGIPT: Amer. vlada naj bi uradno ponudila egipt. vladi svoje sodelovanje pri ureditvi trenutnih sporov z Anglijo.

JORDANIJA: Novi kralj Emir El Talal, najstarejši sin pok. Abdulaha, je te dni prevzel oblast nad deželo, svojega sina Huseina pa proglasil za zakonitega prestolonaslednika. Kralj sam je star že preko 40 let.

Med prvimi uredbami je El Talal odprl redno izkazovanje časti vladarju vsak petek ter prihajanje na dvor kot znak pokornosti in predanosti; prav tako se s pritožbami ne bo več ukvarjala kraljevska hiša, ampak morajo iti po redni poti do parlamenta, na čigar zasedanjih se mora dati dokončna oblika ustavnega življenja v novi Jordaniji. Kralj sam se bo v vsem pokoril sklepom parlamenta, čigar novo zasedbo je treba urediti po izvedenih volitvah, upoštevajoč načela čiste demokracije, enako pa tudi sestaviti vlado, ki naj bo resnično sprječevalo vseh slojev in pripadnosti prebivalstva.

Arabski zastopniki so sklenili udeleževati se razgovorov z Judi o sklenitvi dogovora o medsebojnih odnosih. Kar zadeva egiptovski pripustitev plovbe vseh ladij, namenjenih v Izrael skozi Sueški prekop, bi bili Arabci pripravljeni to dopustiti, vendar pod gotovimi pogoji.

SAN MARINO: Pri voltvah so kršč. demokrati dobili 27 mandatov, komunisti 18 in levičarski socialisti 13. Tako bo zaradi vladne koalicije slednjih dveh strank San Marino še nadalje edina država izven železne zaves v rdečih rokah.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Brit. trg. minister sir Shawcross je ob obisku v Beogradu izjavil, da "Vel. Britanija želi močno in neodvisno Jugoslavijo in bi bila samo srečna, ako bi videla, da si morejo vsi narodi krojiti svojo usodo sami brez tujega pritiska". Shawcross je prišel v FLRJ na povabilo novinarjev; obiskal je tudi Tita v Splitu; na tiskovni konf. je omenil nevarnosti bližajoče se splošne svetovne inflacije in Jugoslovane opozoril na nujnost čim prejšnjega izravnanja mednarodne plačilne bilance.

Angl. križarka "Liverpool" je napravila uraden obisk FLRJ mornarici in pristala v Splitu, kjer je posetil komandanta ladje sam Tito; razgovoru na ladji so poleg Tita prisostvovali še višji FLRJ morn. oficirji ter angl. poslanik v Beogradu. — Titov obisk angl. ladje smatrajo na zahodu kot izraz jug. hvaležnosti za izkazano prijateljsko gesto Vel. Britanije, hkrati pa tudi kot Titov namig Lahom, češ da je sedaj tudi on s praviimi zavezniki.

Tito je pretekli teden prvič uradno protestiral pri ZN. zaradi "neprestanih provokacij albanske milice na jug-albanski meji".

Kardelj je uradno izjavil, da se FLRJ pridružuje vsem akcijam, ki streme za ureditvijo razmer med FLRJ in Italijo; FLRJ vidi v ital. prošnji za revizijo mirovne pogodbe rešitev samo v sklenitvi resničnega dogovora vseh prizadetih držav z Italijo. Kar zadeva FLRJ, bo k takemu dogovoru pristopila takoj, ko bodo urejeni dosednji spori, tako zlasti glede Trsta. Kljub vsemu pa bo FLRJ še naprej vztrajala v svojem sklepu, ne priključiti se različnim paktom in posebnim dogovorom, dokler bo to le mogoče.

ČESKO - SLOVAŠKA: Te dni je preko meje med češko ter amer. zono v Nemčiji zdrvel vlak z okrog 100 potniki. Vlakovodja ter 27 drugih čehov je ta način ušlo v zah. zono, ker se ne strinjajo s kom. režimom v domovini. Ostali potniki se bodo vrnili domov. — Vlakovodji so že njegovi poklicni kolegi iz USA poslali prvo pomoč 100 dolarjev.

ARGENTINA

Delegati. I. nac. kongresa argent. časnikarjev so bili po končanem zborovanju sprejeti tudi pri predsedniku republike gralu Peronu. Zahvalili so se mu za vso naklonjenost, ki se je bili deležni z njegove strani pri pripravih za kongres sam, kakor tudi za razvoj argent. tiska. Gral Peron je imel nanje lep nagovor, v katerem je med drugim poudarjal visoko moralno kvaliteto argent. tiska.

Poročali smo že o razpisu volitev za 11. november. Nova poslovna doba novembra meseca izvoljenega predsednika in podpredsednika republike bo začela teči 4. junija 1952 in traja 6 let. Za toliko let se volijo tudi poslanci in senatorji, vendar vsako tretje leto obe zbornici obnavljajo. Polovica posl. in senat, z žrebom izpade ter na njihova mesta izvolijo nove. Volilni rezultati novembarskih volitev bodo po določilih novega volilnega zakona znani še iste-ga dne, ker bodo začeli šteti oddane glasove kar na voliščih po zaključnih volitvah.

Zadnji dnevi zimske dobe so v resnici zimski. Z južnega Atlantika se je nad vse področje republike razlil polarni mraz ter je močno zbil temperaturo. Povsod je zavladalo hladno vreme. Tako smo imeli v Bs. Airesu prejšnjo soboto samo 4 stop. nad ničlo, cela vrsta krajev je pa imela temperaturo pod ničlo. Navajamo samo nekatere: Bariloche, Esquel — 7, San Carlos, Mendoza — 4, Trelev, Bahía Blanca, Rawson — 2 itd. V Andih so divjali silni snežni viharji. V nevarnosti je bila neka filmska ekspedicija, katero so pa planinci še pravočasno rešili.

V Bs. Airesu se je v soboto poročila hčerka ministra za javna dela grala Pistarinija. Po poroki je bil velik sprejem v Vojaškem krožku, na katerega je prišel tudi predsednik republike gral Peron in njegova soproga Eva Peron.

V Comodoro Rivadavia so imeli namišljeni letalski napad na mesto in petrolejske naprave. Ob nastopu "sovražnih" letal so začele bruhati ogenj številne protiletalske baterije.

Države Centralne Amerike so v soboto slavile 130. obletnico neodvisnosti. Slavnosti so bile tudi v Bs. Airesu.

Dr. Herman Terdenge bo prvi nemški veleposlanik v Argentini po končani II. svet. vojni. Tako se bodo med obema državama zopet obnovile diplomatske zveze, ki so bile prekinjene 27. marca 1945, ko je Argentina napovedala vojno Nemčiji in Japoniki.

V Bs. Airesu bo prih. leto I. Vseameriški kongres za srčne bolezni.

Mestna občina v Bs. Airesu bo porabila nad 180 milijonov Pesov za modernizacijo še netlakovanih ulic v go-tovih mestnih predelih.

V prosvet. ministrstvu so ustanovili komisijo, ki ima nalogo izdelati enotni učni načrt za ljudske, srednje in tudi nekatere visoke šole v republiki.

V Bs. Aires bo v kratkem prišla japonska gospodarska komisija za sklenitev nove trgov. pogodbe med obema državama. Kot znano je tudi Argentina v San Franciscu podpisala mirovno pogodbo z Japoniko.

V Bs. Airesu se je mudil več dni na prijateljskem obisku am. let. gral Dwal H. Edwards.

Po vseh argent. solah je s pone-deljkom stopil in veljavo letni šolski čas. Pouk se začneja zjutraj ob osmih, pop. pa ob 12.50.

Iz Bs. Airesa v Lanus bodo v kratkem vzpostavili trolejbusno linijo, na kateri bo vozilo 50 voz. V Lanusu bo trolejbusna postaja pri žel. postaji.

Glavna uprava nac. cest po celi republiki gradi nove ceste in modernizira že obstoječe. V avgustu je za ta dela plačala 94 milijonov Pesov, oddala je pa novih del za 50 milijonov Pesov.

V Rio de la Plata so ribiči pri Berazategui ujeli pol drug meter dolgega morskega psa. Morsko zverino so izročili živalskemu muzeju v Bs. Airesu. Pred tem so pa ujeli morskega psa tudi pri Sarandiju.

Stanje posevkov je po poročilih kmet. min. bilo v provinci Bs. Aires in La Pampa v avgustu zelo zadovoljivo.

Novice iz Slovenije

NEZADOVOLJSTVO MED IDRIJSKIMI RUDARJI

Ljudje doma z režimom niso zadovoljni. Ne kmetje, ne delavci, ne uradniki. Poročilo navaja tu razmere v idrijskem rudniku živega srebra. Divjanje partizanov med drugo svetovno vojno se jim še sedaj maščuje. Tako so leta 1944 partizani, ko so prišli v Idrijo, spustili vodo v rudnik. In od tedaj so vsi boljši rovi zaliti z vodo, ker komunisti nimajo črpalk, da bi izčrpali vodo iz rovov. Sedaj kopljejo srebro le v slabših rovih in iščejo novih. Bila je že nevarnost, da bodo morali s kopanjem sploh prenehati, pa se je stanje v zadnjem času nekoliko izboljšalo, ker na več krajih iščejo novih ležišč in delajo nove rove. Rudarji so na splošno zelo nezadovoljni. Tisti, ki delajo težko v rovih 8 ur zaslužijo dnevno po 130 dinarjev, za delo izven rovov pa 80 dinarjev.

TITOVA DEMOKRACIJA

Titovi komunisti se večkrat pobahajo, da so tudi oni demokrati, in sicer pravi "ljudski demokrati". To naj bi potrdila tudi skrinjica pri njihovih "volitvah", ki si jih od časa do časa privoščijo, v katero lahko odvržejo kroglice tisti, ki za vladne kandidate ne marajo glasovati. Pri zadnjih takih "volitvah" na Vrhniki je bil seveda enoglasno izvoljen sed. minister Popit, t. j. Benetkov iz Vasi, ki je bil v prejšnjih časih znan kot delomrznež in komunist. K tej enoglasnosti je precej pripomogel tudi revolver in grožnje. Pa sta se kljub temu našla dva korajžna možaka in sploh nista volila. S tem sta zagrešila za komuniste strašno dejanje. Kmetu Supcu na Vasi so še isto noč pomazali vse stene njegove hiše z napis: Izdajalec domovine. Petkovsku Janezu v Pavkarjevi dolini pa so isto noč z revolverji streljali v okna ter pobili vse šipe. — Tako je v dejanju še vedno titova "demokracija" kakor je bila vedno: nasilje in grožnje. Župni upravitelj na Vrhniki Martin Tavčar je nastavljen še za vojnega kaplana na Vrhniki.

Iz Begunj se je po šestih let iz zapora vrnila domov na Vrhniko vneta cerkvena pevka Betka Šklepčeva. V teh letih je prestala mnogo gorja. Ob vrnitvi domov svoje matere ni več našla, ker ji je malo poprej umrla.

Na Verdu je krojač Tomšič popolnoma oslepel.

Na Vrhniki je med delavstvom močno završalo, ker so v zadnjem času odpustili iz tovarne precej delavcev radi pomanjkanja surovin. Boda larašča in

kmetje nimajo semenskega žita. Nekateri še celo krompirja ne.

Kako potuje rdeče veličanstvo? Kadar pride Tito v Slovenijo, pridejo trije posebni vlaki. V njih je njegova osebna straža, razne stvari in nato njegov osebni — včasih smo rekli — dvorni vlak. Vse ceste, koder se vozi, že davno prej močno zastražijo. S postaje na Lescach oddrda najprej velik kamion s Titovo osebno stražo. Vsi najzanesljivejši partiji so oboroženi z brzostrelkami, katere imajo naperjene na vse strani, tem slede trije avtomobili s detektivci, UDBO in drugimi agenti, nato se vozi Tito v oklepem avtomobilu, na obeh straneh pa spremljajo ta avtomobil člani njegove telesne straže na motociklih, temu slede spet štirje avtomobili, kjer je spremstvo in drugi del agentov in vojakov. Tovariš Tito se torej pri vsej svoj toliko povdarnosti priljubljenosti le ne čuti preveč varnega.

Terencem se slabo godi. Terenci so imeli v zadnjih letih pod komunisti zlate čase. Za svoje denunciranje postenih ljudi so jih komunisti bogato nagrajevali in jim dajali razne priboljške. Sedaj pa nastopajo slabši časi tudi zanje, ko je kom. režim na deželi zašel nekam v slepo ulico. Tako si terenci sedaj sami ne upajo več ponoči hoditi po vasi, ker se boje da bi jih kmetje ne pretepli. Od kmetov izterjajo pridelke samo v spremstvu kom. milice.

V Kranju so stare tekstilne tovarne popravili in zgradili eno novo.

Romarjem na Brezje straža na mostu pri Otočah še vedno ne dovoljuje prehoda. Ker ljudje protestirajo in zabavljajo, pride večkrat do aretacij.

Na Jesenicah so komunisti rabili polnih pet let, da so postavili novo postajo nozlopje, ki je pa zelo skromno.

V Gorico je po zadnjih poročilih beguncev pribežalo nad 100 Knojevcev v popolni vojaški uniformi s častniki in podčastniki vred. Italijanske oblasti jih sedaj še zaslišujejo.

Opero v Beogradu drže pokonci predvsem slov. umetniške moči. Vse glavne ženske vloge so v rokah Heybalove in Anite Mezetove. Tam sta tudi Križaj in Gostič.

Nesreče v Kranjski industrijski tovarni na Jesenicah so na dnevnem redu. Komunisti so namreč tja navlekli ljudi, ki niso za tisto delo izveščani. Zato skoro ni dneva, da ne bi kakega delavca pripeljali iz tovarne v bolnišnico.

Umrli so: V Ljubljani: Lilijanca Hostnik, Ivana Godčša, dr. Zvonimir

Švent, Janez Usenik, Vojteh Vrančič, Ivan Perkon in Ana Peklar v Šmartnem pri Litiji, dr. Fran Jenko v Zagrebu, Tezija Pogačar, roj. Toni v Dravljah, Anton Kmet v Selah pri Šumberku in Feliks Fuks v Metliki.

Na zadnjem koncertu APZ v Mariboru je nastopilo tudi deset pevcev, ki so že pred 24. leti sodelovali na prvem koncertu tega zbora v Mariboru. Ti pevci so bili: Binter, Kuret, Župec, Otrin, Vraber, Tozon, Pitako, Kitek, Rak in Vajda.

V Vrbi na Gorenjskem so začeli gojiti tobak za cigare.

V Ljubljani je veliko povpraševanje po čevljih za dojenčke. Po trgovinah so razstavljeni sicer otroški čevljički, toda od številke 22 navzdol jih pa ni. Jih sploh še ni bilo in jih tudi danes še ni, čeprav so matere že prosile zanje vse mogoče oblasti.

Poročali smo že, da je dekan Gornik v Šmartnem pri Litiji komunistom precej v želodcu. Ni jim prav, da se briga za mladino in tudi z govori, ki jih ima na članice dekl. Marijine družbe niso zadovoljni. Poleg tega je pa dekan Gornik zagrešil za komuniste še nekaj nezasiščenega. Vernike je namreč prosil, naj se v molitvi spominjajo tudi tistih,

"ki so vsi razkropljeni." Komunistični pisun se je ob tej novici razbesnel in udarja po dekanu Gorniku. češ, da bodo "ti razkropljeni najbrž pobegli belogardiisti in drugi izvržki, ki jih je ljudstvo izločilo iz svoje sredine." Tako rentatič neznan komunistični priganjač in si dela na zunaj korajžo, v resnici ga pa že požira strah, ko uvideva, da se komunistična diktatura vedno bolj krha in da se bo prej ali slej zrušila in pokopala pod sabo vse njene nosilce in podpornike.

Mariboska mestna občina je imela za škropljenje ulic dva škropilna avtomobila. Enega že dolgo prej niso mogli rabiti, ker je bil pokvarjen, drugi se je pa pokvaril nedavno in je sedaj marib. mestna občina problem odstranjevanja prahu z marib. ulic enostavno prepustila nebeškim angelcem in njihovim kangelicam.

V Ljubljani je 8. septembra t. l. umrl v visoki starosti Julij Slapšak. Slovenski mladini in javnosti je znan pod prevdomim Mišjakov Julček s svojimi mladinskimi spisi.

V ljubljanskih zaporih je že od leta 1945 še vedno zaprtih 60 duhovnikov.

V Ljubljani so komunisti zaprli kateheta Janeza Pivka.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Vse naročnike "Svobodne Slovenije" v Argentini prav lepo prosimo, da nam čim prej plačajo naročnino za leto 1952, če tega že niso storili. Naročnina za letošnje leto znaša 50 Pesov, za pol leta 25 Pesov in za etrt leta 13 Pesov.

"Svobodna Slovenija" se vzdržuje samo z naročnino in nima drugih dohodkov. Zato moramo vse izdatke za izdajanje lista kriti samo z njo. Prosimo vas, upoštevajte to dejstvo in nam čim prej nakažite naročnino!

Slovenska pisateljska družina France Balantič bo priredila v nedeljo 14. oktobra ob petih popoldne v cerkveni dvorani v Ciudadeli recitacijski večer pod naslovom "Ob štiristoletnici slovenske knjige". Obenem bo pisateljska družina počastila spomin nekaterih slovenskih pesnikov in pisateljev, katerih obletnico rojstva ali smrti obhajamo to leto: stoletnico rojstva pisatelja dr. Ivana Tavčarja, petdesetletnico smrti pesnika Aleksandra Murna in petindvajsetletnico smrti pesnika Srečka Kosoveca. Obenem bo pa proslavila tudi spomin pesnika in pisatelja, ki je živel in delal in letos umrl med nami dr. Antona Novačana. Na sporedu bodo recitacije iz del omenjenih pesnikov in pisateljev ter glasbene točke. Opozarjamo vso slovensko javnost na

ta spominski večer z vabilom na čim številnejšo udeležbo.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Jožeta in Marjane Tominc v Ramos Mejia so dobili sina. Prav tako imajo sina v družini g. Antona in Ivanke Lovrenčič, ki je pri krstu 16. t. m. dobil ime Anton-Matija. Čestitamo.

† Franc Baloh. V bolnišnici v Haedo je 15. t. m. umrl Franc Baloh, staronaseljenec iz Briginja. K večnemu počitku so ga položili na pokopališču v Munro dne 17. t. l. Tu zapuščila žena, enega otroka, dve sestri in več drugih sorodnikov. Vsem izrekamo iskreno sožalje!

Promocija. V novem semenišču v Adrogu je bil včeraj, 19. t. m. promoviran za doktorja bogoslovja g. France Kladnik. Iskreno čestitamo!

GALLUSOV DRUŽABNI VEČER
Slovenski pevski zbor "Gallus" je imel prejšnjo soboto pri Deklevi pester družabni večer, katerega se je udeležilo veliko slov. naseljenec. Moški zbor je pod vodstvom g. dr. Savellija najprej zapel nekaj slov. narodnih pesmi, nato so pa sledile razne šaljive točke, med katerimi je posebno ugajala pevška točka "Zabe" z Lipuškom kot dirigentom. Prijetno razpoloženje je še

KLAVIRSKI KONCERT ANTONA SOLERJA

V ponedeljek 17. t. m. zvečer je imel mladi slov. pianist Anton Soler-Biljenski samostojen koncert v gledališču Ariel v Buenos Airesu.

Pianist Soler je bil rojen v vasi Bilje pri Gorici leta 1930. Klavirski študij je začel v Gorici, izpite pa je dovršil na konservatoriju v Trstu. V Argentino je prispel 1. 1948. Tu nadaljuje s svojimi študijami pri prof. Juriju Fanelli-ju. Kompozijo pa študira pod vodstvom prof. Luisa Gianneo.

Slov. javnosti v Argentini je znan po svojih nastopih zlasti na prireditvah Društva Slovencev ob spominskih proslavah žrtvam revolucije in vojne, nastopal pa je ponovno pri cerkvenih koncertih in tudi pri cerkvenem koncertu, ki ga je imel Slov. pevski zbor Gallus v cerkvi sv. Julije. Uveljavil se je pa tudi z nastopi pred argentinsko publiko.

Tokrat je imel samostojen koncert pod pokroviteljstvom Argentinsko-jugoslovanskega kulturnega instituta.

Na koncertu je pokazal svoje izredno lepe sposobnosti. Zelo težki dveurni koncertni program — Bach, Beethoven, Brahms, Liszt, Chopin, Tajčević, Castro, Pik-Mangiagalli, Debussy — je potrdil, da svoj poklic jemlje z vso resnostjo in da mu ne manjka osnov, da se kot pianist uveljavi.

Po vsaki točki ga je navzoče občinstvo nagradilo z navdušenim ploskanjem. Ob koncu je na zahtevo moral dodati še 2 skladbi. Ponovil je Chopinov valček in dodal še njegovo Polonais-o.

Njegov koncert je našel ugoden odmev tudi v prestolniškem tisku. Kritič dnevnika "La Nación" se izraža zelo pohvalno o njem in poudarja, da ima Soler "solidno tehnično izobrazbo in da se je pokazal v izvajanju tako različnega programa kot zanimiva glasbena osebnost". Zaključuje ta kritik svoje poročilo, da so izvajane kompozicije "našle v Solerju nadarjenega in resnega interpreta."

posebno dvignila domača godba carapahajskih fantov, ki je mladino, pa tudi odrasle, kar vabila na plesni prostor. Posrečen je bil tudi srečolov in ostale zabavne točke. Ljudje so se pa tudi lahko posladkali s pristnimi ljubljanskimi kremnimi rezinami, ki jih je pripravil znani ljub. slaščičar g. Petriček.

Mladi in stari so bili z družabno prireditvijo zadovoljni. Vsi so prišli na svoj račun ter so v prijetnem družabnem vzdušju preživeli lep večer.

Poravnajte naročnino

Titova "socialistična demokracija" v dejanju

II.

Nadaljujemo z objavo pisma o sedanjih razmerah doma, ki nam ga je poslal prijatelj iz Evrope. Poročilo je bilo napisano doma. Začetek pisma smo objavili v prejšnji številki.

KOMUNISTI SE VESELE

V nedeljo, dne 22. julija t. l., so slov. komunisti po vseh za partizane važnejših krajih proslavili "praznik" prvega poka partizanske puške. Na teh proslavah je povsod sodelovalo tudi vojaštvo. Komunisti so poskrbeli, da na veseliceh ni ničesar manjkalo. od vsakršnih pijač do najrazličnejših jedi in peceva. Zaradi tega je bila udeležba ljudi precejšnja. Ljudje so pač izkoristili priliko in so se dobro najedli in napiili. Mislili so si pa svoje. Taka veselica je bila tudi na Angelski gori nad Ajdovščino. Tudi na to je prišlo vojaštvo iz Ajdovščine, ki pa je z nastopom mraka v glavnem odšlo, veselica je pa trajala vso noč. Za domačine so točili vino po 180 dinarjev liter, za tržaške izletnike pa po 50 dinarjev. Cene jedilom in pijači na veselici so bile v velikem nasprotju z zaslužkom delavcev in finančno zmogljivostjo kmetov.

OROŽNE VAJE NOV NAČIN PRISILNEGA DELA

Komunisti so letos pozvali na orožne vaje precej letnikov vojaških obveznikov. Ponekod so jih vadili z lesenimi puškami, večino vpoklicancev so pa porabili za razna dela. ter so ob prihodu na določene kraje dobili v roke lopato in kramp.

Možakar, ki je odslužil orožne vaje, jih popisuje takole: Iz mesta x so nas

spravili skupaj 130 in nas takoj strogo zastražili. Še na stranišče je vsakega voj. obveznika spremljal stražar. Še istega dne so nas poslali v Logatec na postajo, odkoder so nas poslali v vlakom v Zagreb. Tu so nas dodelili k graditvi štirinadstropnega, 66 m dolgega in 14 m širokega poslopja, ki bo služilo za mornariško šolo. K temu delu so prišli tudi rezervisti iz Hrvatske, Srbije in drugih pokrajin. Delo teče kar naprej. Ko smo mi prišli, je prejšnja skupina odšla domov. Naša hrana je obstojala iz grahove ali fižolove juhe, zabeljene s čebulo in pol kg kruha na dan. Večina rezervistov je morala dobivati od doma še pakete, da je mogla vzdržati. Kdor pa paketov ni dobil, je bil velik revež. Čevlje smo dobili dobre, obleka pa je bila tako slaba, da ne zasluži tega imena. Srajce smo po večini nosili kar svoje. Najmlajši med nami je bil star 26 let, najstarejši je pa imel 52 let. Orožja nismo dobili v roke. Še tisti, ki stražijo skladišča, imajo puške samo ponoči, podnevi pa samo palice. Podjetje vodi civilni inženirji, disciplino pa hočejo vojaško, kar se jim pa vedno ne posreči. Iz naše skupine je eden dezertiral in pobegnil čez mejo. Iz Italije smo od njega že dobili pismo. Ves vesel nam je sporočal, da se čuti zelo srečnega, da se je rešil Titovega "raja". Velika večina iz naše skupine ga je blagorivala in bi vsi radi odšli za njim, samo, če bi mogli. Meseca junija je naša skupina dobila nov angleški mešalnik za malto, katerega so izročili v upravljanje dvema Srboma. Nismo mogli ugotoviti, ali sta sabotirala, ali se na mešalni stroj

sploh nista razumela. Dejstvo je bilo samo to, da je bil stroj vedno pokvarjen. Zato smo napravili manj, kakor pa poprej, ko smo malto mešali z lopatami.

Imeli smo tudi politične ure. Komunisti so nam govorili o Madžarski, Romuniji, Bolgariji ter poudarjali, da pripravljajo napad na Titovino, kako stalno izvajajo na mejah itd. O kakih napadih Rusov nismo ves čas slišali niti besedice. Povsod, kjer smo prišli v stik s civilisti, smo opazili, da so nas sploh prezirali. Nobenega ugleda noben Titovec ni užival.

Razpoloženje med rezervisti, pa naj bodo to Slovenci, Hrvatje, ali Srbi je tako, da je nemogoče misliti, da bi se ti ljudje v takem razpoloženju vojskovali in s tem reševali titovo komunistično diktaturo. Nekateri so kar odkrito izjavljali, da bodo pobili oficirje in zbežali, drugi pa, da se bodo poskrili.

Tisti rezervisti, ki so že služili v biv. jugoslovanski vojski, in ki so videli organizacijo it. ali nemške vojske med okupacijo, so skrajno razočarani nad razmerami v sedanji Titovi vojski. Prehrana, obleka, postopanje z ljudmi in razpoloženje vojakov — vse to je nekač obupnega. Za vsak najmanjši prestop na teh tkzv. orožnih vajah dodelijo 6 mesecev prisilnega dela.

Veliko mož in fantov so poklicali na crožne vaje tudi iz Ljubljane, Dolenjske, Gorenjske in Štajerske. Vse na tri mesečno delo. Delajo po vsej državi: V Novem mestu, Karlovcu, Zagrebu, Sarajevu, Beogradu in drugod.

Rezervisti vedo tudi povedati, da Titovi komunisti v primeru vojne ne mislijo izvesti splošne mobilizacije, temveč, da bodo skušali izzvati pri ljudstvu splošen vsenarodni odpor proti napadalcu. Za to na veliko vadijo ljudi v protiletalski zaščiti, po nekaterih tovarnah

učijo delavce, tudi ženske, v rabi orožja.

Letošnje pomlad je bil med komunisti silen preplah. Mislili so, da bo vsak trenutek izbruhnila vojna, katere se neizmerno boje, ker se zavedajo, da bo to tudi začetek konca njihove diktature. Povsod so hiteli kopati jarke in zaklonišča. V Ljubljani so morali celo železničarji hoditi kopati takej jarke. Sedaj se je preplah zopet malo polegel. Pojavil se je pa spet ob zadnjem Molotovljevem napadu na Tita. Ljudje se zavedajo nesreče, ki jo prinese vojna. Toda pravijo, da slabše kakor je sedaj pod komunistično diktaturo ne more biti. Bo vsaj za tistega bolje, ki bo vse to preživel, ker bo nova vojna komuniste gotovo odpravila, in jih postavila na tisto mesto, kamor spadajo.

Peta tankovska brigada, ki ima sedež na Vrhniki, je že od maja meseca nastanjena kake tri četrte ure daleč od vojašnice v gozdu ob vojaški cesti, ki vodi iz Stare Vrhnike na Kuran in dalje proti Zaplani. Tanke imajo razmeščene ob cesti in zamaskirane. Zakaj je ta brigada v gozdu, ljudje ne vedo. Nekateri pravijo, da se bojijo letalskega napada, drugi zopet, da so to samo manevri. Na Logaškem polju je stalno zastražena tudi cesta, ki vodi iz Logatca proti Rottvam. Kakor znano, je bilo v letih 1945 in 1946 na tem prostoru zgrajeno veliko skladišče za municijo. Verjetno, da so zaradi tega tudi straže.

V uspešnost Titove obrambe doma nihče ne verjame. Titova vojska bo razpadla še prej, kakor je kraljeva leta 1941, ker komunistična diktatura med narodom sploh nima zaslonbe in se ljudje še živo spominjajo vseh grozodejstev, ki so jih komunisti zagrešili nad ljudmi v letih strahote od 1945 dalje in jih izvajajo še danes nad vsakomur, ki se slepo ne pokori komunističnim na-

silnikom. Zato tudi orožje, ki iz zahoda prihaja v državo, položaja ne bo rešilo, kakor bi se zgodilo. če bi Jugoslavija imela na krmlu demokratsko vladno, v katero bi narod imel zaupanje in bi jo tudi z vsemi silami podpiral in bi za tako domovino svobodnih ljudi žrtvoval svoja življenja, svoje glave za Tita in njegove krvoloke in nasilnike pa ne bo nihče nosil na prodaj.

Na gotova vojaška dela komunisti pošiljajo samo svoje ljudi. Tako grade podzemske vojaške objekte v hribih na Podlipoglavu ne daleč od Zaloga pri Ljubljani. Nekateri pravijo, da bodo tam skladišča za municijo. Od civilistov ne sme nihče blizu. Vojaki, ki dovažajo hrano in druge potrebščine, smejo priti z avtomobili le do določenega mesta, dalje pa ne sme nihče. Pa kaj le poma-ga ta tajinstvenost, ko pa titovi komunisti sami točno ne vedo, kdo od njih je v srcu za Tita in kdo za Stalina. Tako so kominformovci o vseh stvareh točno poučeni, ker so se potuhnil in se na zunaj prikazujejo kot največji Titovci, ki javno napadajo Stalina, v resnici so pa ostali stari partiji.

Nekateri slovenski rezervisti so služili tudi v Makedoniji. Ti so povedali, da so ljudje v tistih krajih naravnost besni na vse, kar je v zvezi s Titom. Tudi oficirji in vojaki se morajo prilagoditi temu razpoloženju, ker bi jih ljudje drugače enostavno pobili. Zato se je dogajalo, da so sami vojaki puščali kar celo trume beguncev v Grčijo. Ljudje so divji predvsem na Titove oficirje, za katere vedo, da so partiji. Zato se oficirji ne upajo nositi svojih uniform, če morajo odhajati izven mest. V takih primerih se oblečejo v civilne obleke, ali pa nosijo vojaško uniformo, toda brez oficirskih značk.

(Nadaljevanje v prihodnji številki).

Ciudadela

OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA
IZSELJENSKEGA ODRA

Na praznik dne 15. avgusta je bil v Ciudadeli občni zbor Slov. izseljenskega odra. Polnoštevna udeležba in zanimanje, s katerim je članstvo sledilo poteku sestanka, je dokaz, da odersko udejstvovanje članov ne bo prenehalo, ampak bo kljub let. suši ta gled. družina započeto delo nadaljevala.

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor, v katerem delujejo tudi člani, ki dosedaj še niso bili na odborniških mestih. Tako sestavljajo upravni odbor sledeči člani: Izidor Kastrevic, predsednik, Ludvik Pikec, podpredsednik, Franc Klemene, tajnik, Karol Svetlin, blagajnik, Franc Grum, igralski vodja, Mirko Oman, gospodar, Gabrijel Camernik, arhivar, Andrej Oman, tehnični vodja in č. g. Janez Kalan kot duhovni vodja. V nadzorni odbor in razsodišče so bili izvoljeni: Ivan Oven, Ivan Kopač in Andrej Kopač. Odbor se je takoj lotil dela in bo nadaljeval z uprizarjanjem domačih del in bo nudil možnost sodelovanja naši mladini, da bo tako spoznavala svojo narodno kulturo.

Slov. izseljenski oder bo gojil prijateljske odnose do vseh slovenskih društev in organizacij ter je bil na predlog predsednika igralske družine z občnega zbora poslan tudi vsem tak pozdrav.

Lanús

V nedeljo, dne 7. oktobra t. l. bo v župnijski dvorani prosvetno predavanje, ki ga priredi Društvo Slovencev. Predavanje bo takoj po slovenski maši, t. j. ob deveti uri dopoldne. Vabljeni vsi Slovenci in Slovenke iz Lanusa in okolice.

Mendoza

Družinska sreča. G. Ing. Maks Ocvirk in gospa Majda, roj. Mlakar sta dobila hčerko. Iskreno čestitamo!

Gđ. Ivanka Grile, vnetá delavka za slov. skupnost, se je morala podvreči operaciji v Hospital Español, kjer je v službi kot bolničarka. Zdravje se ji hitro vrača, česar se vsi veselimo.

Četrta kraljica v Mendosi je kraljica trgovine, ki se je pred kratkim še le 17 let stara poročila. Za prito ji je bil eden izmed tuk. milijonarjev. Par je poročil slov. dušni pastir g. Malenšek.

SLOVENCIPOSVETU

NIZOZEMSKA
JUBILEJ SLOVENSKE RUDARJEV

V Steinerboschu je bila v nedeljo, 17. junija, lepa slovenska slavnost. Slovenska skupnost je proslavila 25. letnico dela v rudnikih v Limburgu šestih slovenskih rudarjev. Ti slavljenci so bili g. I. Frangeš iz Eygelshovena, g. A. Domevšek iz Heerlerheide, g. F. Markon in g. T. Klander iz Hoensbroeka, g. K. Teršič in g. H. Marčič iz Waubacha. Na slavnost je prihitelo precej slovenskih rojakov. Tako člani mladinskega pevskega zbora "Zvonček" iz Heerlerheide, šolska mladina iz Eygelshovena in Hoensbroekana ter člani društva sv. Barbare iz Heerlerheide - Brunssum. Vsi so se zbrali v mestnem parku ter v njem ob kramljanju in čaju preživeli lep dopoldan. Popoldne je bilo najprej skupno fotografiranje, nato pa slavnostna prireditev s pevskimi točkami in mladinsko spevoigro "Rdeča kapica".

Slavnost v gledališču na prostem je začel podpredsednik zveznega odbora g. Bevk z nagovorom na jubilej in ostale goste. Pevski zbor "Zvon" je pa zapel pesem "Slovenska zemlja". Slavnostni govornik je bil slovenski duhovnik, ki je orisal življensko pot in delo šestih jubilarov v slov. organizacijah. S svojo poštenostjo in delom svojih rok so ponesli ugled domovine tudi v to deželo. Po njegovem govoru so jubilarom še čestitali predsedniki slov. kat. društev v Limburgu, pevski zbor "Zvon" je pa zapel

N. S. del Carmen de Cuyo se naziva podoba, katero časte v frančiškanski baziliki in ki nosi v roki poveljniško palico Osvoboditelja gen. San Martina. Njej je bila izročena v varstvo andska vojska in nosi zdaj naslov generale, 8. septembra je bil njen praznik. Vojaštvo je izkazalo Materi božji vojaške časti kot grede generalu. Tudi predsednik republike je poslal k slavnosti svojega zastopnika. Namesto "nevihte sv. Roze", ki pride navadno koncem avgusta, smo te dni dobili sneg v Precediljerah, blizu mesta.

Iz Buenos Airesa je prispel ves vesel g. dr. Frank Luskar in nam predstavil svojo soprogo. Obema želimo vsi mendoški Slovenci obilo sreče!

več slov. pesmi, nakar so člani mladinskega pevskega zbora "Zvonček" nastopili s spevoigro "Rdeča kapica" ter želi splošno odobravanje.

V drugem delu prireditve so rojaki iz Lindenheuvela izročili glavnemu obratnemu inženirju državnega rudnika Maurits g. M. J. A. Bergsteinu diplomu o njegovi izvolitvi za častnega predsednika slov. kat. društva sv. Barbare v Lindenheuvelu. Pevski zbor "Zvon" pa je izročil diplomu svojemu dirigentu g. Willemsu, s katero ga je imenoval za svojega častnega predsednika.

Holandska gosta, ki sta jih slov. društvi imenovali za svoja častna predsednika je najprej pozdravil g. p. Teotim v. Velzen, holandski duhovnik, ki kot velik prijatelj Slovencev, živi in deluje že dolgo let med njimi, za njim pa gg. Stanko Rebršek, ter g. Propivšek v imenu društva sv. Barbare, v imenu pevskega zbora pa g. Franc Drenovec. Ob odlični gosti sta se za pozdrave zahvaljevala. Častni predsednik pevskega zbora Wil-

POZOR

Ali že veste, da ob naraščajoči draginji najboljšo naložbo denar v nakup nepremičnin? Zopet Vam nudimo vrsto zemljišč, ki radi svoje lege nudijo možnost nagle naselitve.

SAN MIGUEL: Avtomob. cesta šte. 8, 3 kvadre od col. 141, ki vozi na Chacarito. Zamlišče s pov. nad 400 m² dobite za ceno \$ 600.— v gotovini in v mesečnih obrokih od 80 Pesov naprej.

LA REVA: Ob žel. proti FCNDFS, ob kateri se najbolj naseljujejo ljudje, je zemljišče od 1.500 m² do 5.000 m² za ceno \$ 2.000.— v gotovini in v polletnih obrokih od 1.800 Pesov naprej.

SAN VICENTE: 6 kvader od žel. post. 700 Pesov v gotovini in mesečni obroki od 36 Pesov naprej.

MORENO: Bližu žel. post., dve kvadri od kolektiva. Radi dobrih zvez s prestolnico se tu lahko naseli večja skupina Slovencev. Primerno za tiste, ki delajo v Moronu. Parcele: 2.000 Pesov v gotovini in v obrokih od 80 Pesov naprej.

Zemljišča imamo še v Monte Grande, Casanova, Villa Ballester, Hurlingham, Tigre itd. Če se prijavi nad 10 interesentov jih prepeljemo z last. omnibusom na ogled terena.

Inmobiliaria "Ruta, S. L. R. Cagallo. Vse informacije pri našem zastopniku Slovincu pismeno ali osebno na naslov O. M. Av. San Martin, 2524, CASEROS, F.C.N.G.S.M.

Potrebujem sposobnega čevljarja za gorske ali smučarske čevlje. Plačam dobro. Ponudbe v španščini ali nemščini na Jose Studer, Zapateria "Suizo", B. Mitre, San Carlos de Bariloche.

Opremljeno sobo dam dekletu za dveurno pomoč dnevno v gospodinjstvu. Zglasiti se

Franc Zupančič,
Ulises 120, Santos Lugares

lems je dejal, da bi se rad zahvalil v slovenščini, pa je toliko ne obvlada, zna pa slovensko peti. Poudaril je tudi, da se veseli trenutka, ko bo z našimi rojaki v Nizozemski mogel obiskati Slovenijo. Pevski zbor Zvon in ostali pevski zbori so zatem zapeli še več slovenskih pesmi in tako skupaj preživeli nekaj lepih ur.

Agencijo Putnik so decentralizirali in so dosedanje podružnice na sedežih postale samostojna podjetja pod vodstvom republiških glavnih uprav za turizem in gostinstvo.

V Ljubljani so morali radi podražitve gradbenega materiala ustaviti več že začelih javnih del.

Cankarjeva založba v Ljubljani name-rava izdati nov slovar tujk.

OBVESTILA

V nedeljo, 30. septembra, bo v Adro-gue, kjer je prostor za slovensko seme-

nišče, družabna prireditve. Dobiček je namenjen za potrebe semenišča.

Pridite vsi!

Vabijo fantje in dekleta
RADIJSKA ODDAJA SLOVENSKE
PESMI

"Gallus" sporoča: Naslednja oddaja slovenske pesmi po Radio del Estado bo v soboto, 29. t. m. ob 18. uri. Ker mnogi, ki so želeli zadnjo oddajo poslušati, niso znali poiskati oddajne postaje, svetujemo, naj že prej poiščejo na svojih aparatih to postajo — opozarjamo, da oddaja na raznih dolžinah in včasih tudi različne programe. Rojakom iz oddaljenih krajev radi boljšega sprejema svetujemo, naj skušajo sprejemati na kratke valove.

POIZVEDBA

Prosim vsakogar, kdor ve za naslov (ali kje živi) biv. pp. domobranstva Jože Urh, doma iz Ljubljane, naj sporoči podatke na naslov: Ackovič Aleksander, 27/B Verkensteeg, Winterslag, Limburg, Belgique.

Božič in zima bosta kmalu tu — Misli na svoje!

Najboljše in najcenejše pakete pošilja v Slovenijo in Evropo sploh

SERAFIN GHILINO

AVENIDA BELGRANO 1323 — BUENOS AIRES — T. E. 37-6904

Uradne ure od 8. do 12½. ure dop. in od 14½. do 20. ure pop.

Vsa pismena naročila pošiljajte na:

SERAFIN GHILINO, CASILLA DE CORREO 3985, BUENOS AIRES

Vsi paketi so zavarovani. Tudi najmanjšo škodo v celoti povrnemo

Paketi po 5 kg (4½ neto)			
No. 1: 4½ kg sladkorja	\$ 38.—	No. 7: 4½ kg surove kave Santos	\$ 130.—
No. 2: 4½ kg riža	38.—	No. 8: 2 kg kave 2½ kg sladkorja	90.—
No. 3: 2½ kg sladkorja 2½ kg riža	38.—	No. 9: 2 kg kave 2½ kg riža	90.—
Paketi po 10 kg (9 netto) in po 20 kg (19 netto)			
No. 4: 9 kg sladkorja	\$ 70.—	No. 10: 9 kg kave	\$ 250.—
No. 5: 9 kg riža	70.—	No. 11: 19 kg kave	490.—
No. 6: 4½ kg sladkorja 4½ kg riža	70.—		

Stranka pa lahko tudi po svoji želji spreminja vsebino paketov.

V tem primeru plača za: 1 kg kave \$ 30.—; 1 kg sladkorja \$ 12.—; 1 kg riža \$ 12.—; 1 kg čokolade \$ 22.—; 1 kg kakao \$ 18.—; 100 gramov Ceylon čaja \$ 16.—; 1 kg svinjske masti \$ 20.—; 100 gramov popra \$ 20.—; 1 kg pralnega mila \$ 13.—; 1 lt. olivnega olja \$ 27.—; 1 kg usnja za čevlje \$ 30.—. Kombinirani paketi ne morejo tehtati manj kot 5 kg brutto.

Zdravila po letalski pošti.

100 gramov streptomocina \$ 160.—
3.000.000 enot penicilina „ 170.—

Paketi, ki jih pripravi stranka sama.

Odpošiljam tudi pakete, ki jih pripravijo cenjene stranke same. V tem primeru je cena za odpošiljatev naslednja:

Stroški za navadno odpošiljatev (z ladjo):

Za pakete do 5 kg brutto \$ 60.—
Za pakete do 10 kg brutto „ 70.—
Za pakete do 20 kg brutto „ 80.—
Stroški za odpošiljatev z letalsko pošto:
Paketi do 1 kg \$ 90.—

ODPRL SEM ZOBNO ORDINACIJO

Dr. FRANC APARICIO

dentist kirurg

RIVADAVIA 21952

Ordinira od 9. do 12. ure dop.

ITUZAINGO

Tehniko vodi dent. Zajc Jože

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires, T. E. 54-4644

POHITITE Z NAROČILOM BOŽIČNIH PAKETOV!

CANGALLO 439, Oficina 602

"TRANSITO"

ENCOMIENDAS INTERNACIONALES

T. E. 34-9135

ZA MONTEVIDEO: CALLE ANDES 1202

URADNE URE: OD 9. DO 18. NAROČNIKI KI NAROČAJO PAKETE PO POŠTI, NAJ POŠILJAJO LE GIRO POSTAL

Ta cenik razveljavlja vse dosedanje cenike.

No. 1 \$ 60.—	2 kg riža
No. 2 \$ 60.—	2,5 kg sladkorja
No. 3 \$ 60.—	4,5 kg riža
No. 4 \$ 60.—	4,5 kg sladkorja
No. 7 \$ 70.—	4 kg mila za pranje
No. 8 \$ 85.—	300 g toaletnega mila
No. 9 \$ 85.—	2 kg svinjske masti
No. 10 \$ 80.—	3 konserve govejega mesa
No. 11 \$ 90.—	1 steklenica mesnega izvlečka
No. 12 \$ 80.—	1 konzerva paradiznikove mezge
No. 13 \$ 90.—	1 kg surove kave
No. 14 \$ 90.—	2 kg sladkorja
No. 15 \$ 90.—	1,5 kg riža
No. 16 \$ 90.—	3,2 kg govedine (corned beef)
No. 17 \$ 100.—	1,5 kg prekajene slanine
No. 18 \$ 100.—	2 kg riža

1 kg govedine	No. 20 \$ 100.—
2 konservi z govedino	9 kg sladkorja
1 steklenica mesnega izvlečka	No. 21 \$ 150.—
No. 13 \$ 90.—	6 kg govedine (corned beef)
1 kg prekajene slanine	2 kg svinjske masti
1 kg svinjske masti	No. 22 \$ 120.—
2 kg čebelnega medu	2 kg surove kave
No. 14 \$ 90.—	1,5 kg sladkorja
1 kg surove kave	1 kg riža
3 kg neto čebelnega medu	No. 26 \$ 140.—
4,5 kg govedine (corned beef)	1 kg surove kave
No. 15 \$ 90.—	2 kg sladkorja
2 kg neto svinjske masti	2 kg svinjske masti
2 kg prekajene slanine	2 kg riža
No. 16 \$ 90.—	1 kg govedine (pecho de vaca)
1 kg surove kave	½ kg marmelade
3 kg neto svinjske masti	No. 27 \$ 150.—
No. 17 \$ 100.—	1 kg govedine v konservi
1 kg surove kave	1 kg slanine
3 kg neto svinjske masti	2 kg svinjske masti
No. 18 \$ 100.—	1 kg riža
4,5 kg riža	1 kg čebelnega medu
4,5 kg sladkorja	1 kg sladkorja, ½ kg kakaa
No. 19 \$ 100.—	
9 kg riža	

No. 30 \$ 230.—	1 kg Santos kave v zrnju
1 kg sladkorja	1 kg marmelade
1 kg čistega čebelnega medu	1 kg prekajene slanine
1 kg govejega mesa	1 steklenica (100 g) mesnega izvlečka
1 manjša konzerva s svinino	250 g angleškega kakaa
200 g Ceylon čaja	400 g izbranih dišav
No. 31 \$ 65.—	4,5 kg moke
No. 32 \$ 110.—	4,5 kg moke
No. 33 \$ 150.—	2,5 kg surove kave
No. 34 \$ 180.—	1 kg surove kave
1 kg kakaa ½ kg čaja	